معرفی مصور کتاب و مترجم

نامه‌هایی برای پیشبرد انسانیت

یوهان گوتفرید هردر



انسانیت چگونه در زبان، فرهنگ و شیوهٔ زندگی ما پرورش می‌یابد؟ نامه‌های هردر دعوتی است به اندیشیدن دربارهٔ شأن انسان و مسئولیت ما در برابر یکدیگر.

مترجم و پژوهشگر نسخهٔ فارسی

رامین دواتگر

فلسفه برای زندگی معاصر

معرفی کتاب برای وبسایت

چگونه می‌توان در جهانی آکنده از تفاوت، انسانی‌تر زندگی کرد؟ یوهان گوتفرید هردر در «نامه‌هایی برای پیشبرد انسانیت» این پرسش را به میان تاریخ، ادبیات، فرهنگ و سیاست می‌برد. حاصل، مجموعه‌ای از نامه‌های فلسفی است که خواننده را به تأمل در توانایی‌های انسان و امکان پرورش آن‌ها فرا می‌خواند.

در کانون این اثر، مفهوم «انسانیت» قرار دارد؛ قابلیتی که در آموزش، داوری، همدلی و رفتار اجتماعی شکل می‌گیرد. از این منظر، پیشبرد انسانیت مسئولیتی همگانی است. زبان، شعر و هنر در آن سهم دارند، زیرا به ما مجال می‌دهند تجربهٔ دیگران را بشنویم، افق نگاه خود را گسترش دهیم و دربارهٔ عادت‌ها و پیش‌داوری‌هایمان پرسش کنیم.

هردر با حساسیت به تفاوت ملت‌ها و سنت‌ها می‌نویسد. او به تاریخ و ادبیات فرهنگ‌های گوناگون روی می‌آورد و ادعای برتری ذاتی یک قوم را به پرسش می‌کشد. در بخش‌هایی از کتاب، این نگاه به نقدی صریح بر استعمار، برده‌داری و خشونت می‌انجامد. توجه به تنوع فرهنگی، در نامه‌ها با دغدغهٔ صلح و شأن مشترک آدمیان همراه می‌شود.

قالب نامه به اندیشهٔ هردر حرکت و صمیمیت می‌بخشد. تأمل فلسفی در کنار شعر، حکایت، گفت‌وگو و داوری تاریخی پیش می‌رود و خواننده را در جست‌وجوی پاسخ شریک می‌کند. این کتاب برای علاقه‌مندان فلسفهٔ فرهنگ، اخلاق، تاریخ اندیشه و نسبت ادبیات با زندگی اجتماعی خواندنی است.

امروز می‌توان نامه‌های هردر را با پرسش‌های خود دربارهٔ هویت، تعلق و همزیستی خواند؛ با حفظ فاصلهٔ تاریخی و توجه به زبان و محدودیت‌های زمانهٔ او. جذابیت اثر در همین گفت‌وگوی ادامه‌پذیر است: فرهنگ ما چگونه بر نگاه‌مان به دیگران اثر می‌گذارد و برای پرورش شیوه‌ای انسانی‌تر از زندگی چه می‌توان کرد؟

نسخهٔ پژوهشی فارسی این اثر با ترجمه و پژوهش رامین دواتگر و بر پایهٔ ترجمه و ویرایش انگلیسی جان کِی. نوئیس تهیه شده است. متن انگلیسی مبنا در سال ۲۰۲۶ از سوی انتشارات دانشگاه کمبریج منتشر شده است.

درون‌مایه‌های اصلی کتاب

پرورش انسانیت

انسانیت در این کتاب با رشد قوای انسانی، تربیت احساس و توان داوری پیوند دارد. پرسش محوری آن است که آموزش و زندگی اجتماعی چگونه می‌توانند استعدادهای انسان را شکوفا کنند و از خشونت و تحقیر بکاهند.

زبان و ادبیات

هردر به زبان و شعر همچون صورت‌های زندهٔ تجربهٔ انسانی توجه می‌کند. خواندن آثار ملت‌های دیگر، فرصتی برای شناخت شیوه‌های متفاوت احساس‌کردن و اندیشیدن فراهم می‌آورد؛ ادبیات از این راه در پرورش فهم متقابل سهم می‌یابد.

تفاوت فرهنگی و شأن مشترک

هر فرهنگ در تاریخ و شرایط خاص خود شکل می‌گیرد. توجه به این زمینه‌ها، داوری دربارهٔ مردمان دیگر را دشوارتر و مسئولانه‌تر می‌کند. هردر در نقد برتری‌جویی قومی، ما را به دیدن ارزش تجربه‌هایی فرامی‌خواند که بیرون از عادت‌های فرهنگی ما قرار دارند.

صلح و نقد سلطه

بحث انسانیت در نامه‌ها پیامد سیاسی دارد. نقد جنگ، برده‌داری و استعمار نشان می‌دهد که سنجش تمدن باید رنج آدمیان و شیوهٔ رفتار با دیگر ملت‌ها را نیز در نظر بگیرد.

دربارهٔ این نسخه

نامه‌ها در ده مجموعه و در فاصلهٔ سال‌های ۱۷۹۳ تا ۱۷۹۷ منتشر شدند. نسخهٔ فارسی پژوهشی، علاوه بر متن نامه‌ها، مطالب مقدماتی، یادداشت‌ها و نمایه را در بر می‌گیرد.

رامین دواتگر

مترجم و پژوهشگر نسخهٔ فارسی



رامین دواتگر، پژوهشگر، مترجم و مدرس فلسفه و بنیان‌گذار «شهر فلسفه ایران»، در حوزهٔ پژوهش فلسفی، ترجمه و آموزش فعالیت می‌کند. پژوهش و ترجمه دربارهٔ فریدریش نیچه و پل ریکور از محورهای معرفی حرفه‌ای اوست. توجه او به پیوند فلسفه و ادبیات، در برنامه‌های آموزشی دربارهٔ داستایفسکی و اندیشهٔ اگزیستانسیالیستی نیز بازتاب دارد.

سوابق و زمینه‌های فعالیت

تحصیلات کارشناسی ارشد فلسفه از دانشگاه شهید بهشتی؛ کارشناسی ارشد ادبیات انگلیسی؛ دکتری آموزش زبان انگلیسی.

پژوهش و ترجمه مطالعه و ترجمهٔ متون فلسفی، با توجه ویژه به نیچه و ریکور؛ ترجمه و پژوهش نسخهٔ فارسی «نامه‌هایی برای پیشبرد انسانیت».

آموزش دوره‌های معرفی‌شده در شهر فلسفه ایران شامل آشنایی با اندیشه‌های نیچه، فلسفهٔ اگزیستانسیالیسم، فلسفهٔ مرگ و «سفر فلسفی با داستایفسکی» است.

فعالیت فرهنگی بنیان‌گذاری شهر فلسفه ایران و حمایت از جستارنویسی فلسفی و برنامه‌های فرهنگی، در جهت گسترش گفت‌وگوی عمومی دربارهٔ اندیشه و هنر.

اطلاعات تحصیلات و فعالیت‌های حرفه‌ای بر اساس زندگی‌نامه و صفحات دوره‌های منتشرشده در وبسایت شهر فلسفه ایران تنظیم شده است.

زندگی‌نامه و دوره‌ها در شهر فلسفه ایران